

DOI: [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2023.2\(62\).79-84](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2023.2(62).79-84)
 УДК 332.1-043.83-047.44

Лупак Р.Л.

ОЦІНЮВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ: ГАЛУЗЕВО-СЕКТОРАЛЬНИЙ АСПЕКТ

У статті виділено важливість оцінювання конкурентних переваг економіки регіону, у результаті чого вдається сформуванню повноцінну інформаційну базу в ході визначення та підбору інструментарію вирішення стратегічних завдань регіону. Аналіз низки наукових досліджень виявив, що серед науковців немає єдиної думки стосовно дотримання спільного методичного підходу до оцінювання конкурентних переваг економіки регіону. Оцінювання конкурентних переваг економіки регіонів України проведено із використанням низки індикаторів з орієнтацією на галузево-секторальні тенденції. Притримуючись індексного методу здійснено розподіл регіонів України у відповідності до їх конкурентних переваг у галузево-секторальному вимірі. Зроблено висновки, що стратегічні цілі регіональної економіки України повинні бути пов'язані із вибудовуванням конкурентоспроможних комплексів динамічного розвитку з високим рівнем інноваційності та технологічності.

Ключові слова: конкурентні переваги економіки регіону, конкуренція, конкурентоспроможність регіону, конкурентна позиція, галузь, сектор.

Постановка проблеми. Конкурентні переваги регіонів формуються та реалізуються у контексті низки передумов, вплив яких повинен дієво стимулювати проведення необхідних інституціональних і структурних змін. Зокрема, важливим є існування сприятливого конкурентного середовища для активізації інноваційних процесів і модернізації реального сектору економіки, розвитку підприємницької сфери, підвищення економічної активності населення та іншого. Більше того, такі зрушення мають позитивний вплив та здатні забезпечити високий рівень самодостатності, стабільності і стійкості регіональної економіки, її здатність до поступального конкурентного розвитку. Все це обумовлює важливість постійного моніторингу та оцінювання стану і тенденцій реалізації конкурентних переваг регіону, у результаті чого вдається ідентифікувати комплекс факторів, що можуть стимулювати і навпаки перешкоджати досягненню очікуваних результатів.

Аналіз останніх публікацій та досліджень. Серед науковців немає єдиної думки стосовно дотримання спільного методичного підходу до оцінювання конкурентних переваг економіки регіонів. Так О. Нестеренко вбачає поєднувати оцінювання конкурентоспроможності та конкурентних переваг економіки регіону

використовуючи параметричні підходи [1, с. 11-16]. Натомість А. Паулик пропонує звертати увагу на чинники (внутрішні та зовнішні) формування та реалізації конкурентних переваг економіки регіону і на основі оцінювання їх впливу роботи остаточні висновки [2, с. 131-135].

В наукових працях [3, с. 161-166; 4, с. 162-168] автори основним критерієм оцінювання конкурентних переваг економіки регіону вважають рівень інноваційного та техніко-технологічного розвитку, у результаті чого формується SMART-спеціалізація території і її здатність реалізовувати прогресивні проєкти, розбудовувати відповідну інфраструктуру та інше. Д. Тесля концентрує увагу на комплексному підході до оцінювання конкурентних переваг економіки регіону, у якому об'єднано різні характеристики стану та тенденцій конкуренції в регіоні [5, с. 166-171].

Інші наукові дослідження передбачають висвітлення управлінських аспектів оцінювання конкурентних переваг економіки регіону, зокрема в опублікованих працях [6, с. 33-43; 7, с. 145-150] значна увага надається державній політиці регулювання конкуренції і згідно їх орієнтирів пропонується проводити аналітичні розрахунки.

І. Надточій, В. Ракіпов пропонують оцінювати конкурентні переваги економіки регіону виходячи із ступеня досягнення інтересів місцевого бізнесу за різними напрямками їх діяльності та стратегічного розвитку [8, с. 405-418]. Водночас Ю. Полякова схильна проводити відповідне оцінювання регіону згідно його

©ЛУПАК Р.Л., доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки, Львівський торговельно-економічний університет, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1830-1800>, E-mail: economist_555@ukr.net

особливостей утримувати стабільний функціональний стан і забезпечувати поступальний розвиток [9, с. 89-151].

Автори наукових праць [10, с. 16-32; 11, с. 143-147] акцентують увагу на стратегічних аспектах розвитку економіки регіону виходячи із широкого набору факторів, обраного інструментарію та іншого, що включається у перелік параметрів оцінювання конкурентних переваг регіону.

Формулювання цілей статті. Мета дослідження полягає в проведенні оцінювання конкурентних переваг економіки регіонів України виходячи із використовуваних методичних підходів, статистичних даних та інших положень, які закладаються при оцінюванні та враховують широкий набір вимог для отримання об'єктивних і обґрунтованих результатів.

Опис основного матеріалу дослідження.

Економіка України перебуває у стані не лише конкурентної, а й воєнної боротьби, що істотно змінює комплекс завдань та орієнтирів і вимагає вибудовувати нову модель у забезпеченні функціонування та розвитку національного господарства. Очевидно, що першочергове значення має ресурсне забезпечення як для підтримки життєзабезпечення економіки, так і посиленого налагодження виробництва продукції воєнного призначення з орієнтацією на підвищення рівня її технологічності. За таких умов варто в'яснити міру сформованості конкурентного потенціалу країни на основі якого можливо результативно налагодити критично важливі на теперішній час виробничі процеси. Тут доречно притримуватися підходів, що дозволяють оцінити повний масштаб конкурентних переваг і з огляду на це основний акцент зроблено на регіональній та галузевосекторальні виміри (табл. 1).

Таблиця 1

Індикатори оцінювання конкурентних переваг економіки регіонів України* за галузевосекторальними характеристиками у 2021 р. (складено за [12])

Регіони	Індикатори										
	Індекс фізичного обсягу роздрібноготороварообороту підприємств роздрібної торгівлі	Індекс сільськогосподарської продукції	у тому числі		Індекс промислової продукції	у тому числі			Індекс будівельної продукції	Індекс загальної площі житлових будівель, прийнятих в експлуатацію	Індекс пасажиробігу автомобільного транспорту
			рослинництва	тваринництва		добувної промисловості і розроблення кар'єрів	переробної промисловості	постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря			
Україна	110,9	116,4	122,6	95,4	101,9	101,4	102,4	100,8	106,8	135,4	98,3
Вінницька	121,0	122,1	136,3	97,7	100,8	131,0	102,1	88,3	120,6	113,8	77,2
Волинська	105,6	102,8	105,4	97,1	110,0	99,6	110,2	108,6	108,4	96,0	82,1
Дніпропетровська	108,0	122,3	128,8	103,9	107,2	106,1	105,6	129,8	98,3	144,4	112,0
Донецька	107,1	108,0	114,7	87,8	102,8	114,7	99,9	89,6	94,6	101,4	117,0
Житомирська	114,6	112,2	116,3	95,4	107,1	108,1	106,5	109,1	103,9	127,0	106,1
Закарпатська	126,3	91,9	93,0	90,5	106,5	110,5	106,6	105,8	76,4	106,4	91,2
Запорізька	109,9	117,4	122,7	82,6	106,4	102,8	104,5	112,3	101,4	116,8	85,7
Івано-Франківська	112,3	105,5	113,6	93,8	106,0	101,3	104,1	116,7	110,8	100,7	111,5
Київська	113,4	119,0	135,8	87,3	97,5	98,3	98,7	90,5	111,9	117,8	118,4
Кіровоградська	111,7	146,3	154,6	97,8	81,7	70,5	81,6	113,9	78,5	95,8	104,5
Луганська	109,0	107,4	108,2	99,4	90,6	112,3	85,2	120,9	90,7	42,8	94,7
Львівська	116,8	107,6	109,5	103,2	104,8	106,0	105,5	98,9	110,4	119,3	123,2
Миколаївська	112,3	147,0	155,7	91,5	99,3	118,5	101,1	96,5	113,1	96,3	86,3
Одеська	110,0	192,0	212,0	95,1	107,0	54,4	108,8	95,7	103,9	197,8	91,0
Полтавська	113,1	109,6	111,8	98,4	101,2	100,9	103,7	86,6	96,4	80,9	87,9
Рівненська	117,0	102,0	104,3	94,3	107,2	106,9	107,1	107,3	115,6	92,4	107,0
Сумська	109,5	90,1	90,5	87,5	102,0	101,1	101,7	107,1	101,6	192,9	75,3
Тернопільська	126,5	113,4	115,1	106,3	105,2	110,2	104,4	107,7	137,3	167,0	108,0
Харківська	100,6	98,3	100,7	84,5	93,5	92,9	100,7	73,3	117,2	191,8	101,3
Херсонська	108,2	113,9	118,5	83,4	95,1	92,8	87,4	106,6	93,6	89,2	76,6
Хмельницька	113,5	113,6	116,5	100,6	106,4	148,8	103,5	109,5	118,6	122,2	90,6

Продовження таблиці 1

Черкаська	117,6	134,9	159,0	99,4	98,3	125,6	97,6	99,0	119,2	157,5	90,0
Чернівецька	119,8	109,2	116,3	92,2	97,3	112,3	96,9	96,5	64,1	114,2	115,9
Чернігівська	109,4	105,8	106,9	96,7	97,6	92,5	100,3	97,7	100,8	100,7	100,0
м. Київ	108,8	103,0	...	107,7	94,8	107,8	226,8	91,8

Примітка: * без урахування тимчасово окупованих територій

У довоєнний період економіці України були властиві всі ознаки поступального розвитку, що примітно за індексами промислової продукції (101,9 %), сільськогосподарської продукції (116,4), будівельної продукції (106,8), обороту роздрібно торгівлі (110,9). В секторальному вимірі швидкі темпи зростання спостерігалися у прийнятті в експлуатацію житлових будівель (135,4 %), реалізації продукції рослинництва (122,6). Такі тенденції властиві в розрізі регіонів України. Тут варто відмітити істотні трансформації регіональної економіки нашої країни, коли у 2021 р. лідерами за темпами реалізації промислової продукції стали Волинська (110,0 %), Рівненська (107,2), Житомирська (107,1) та інші області, які не володіють потужним ресурсним потенціалом для організації у промислових масштабах виробництва продукції, у тому числі високого рівня інноваційності та технологічності. І навпаки, втрата частини територій Донбасу обмежило промисловий конкурентний розвиток регіону, зокрема у 2021 р. індекс промислової продукції Луганської області становив 90,6 %, що на 11,3 в. п. менше у порівнянні з загальнодержавними темпами. Критична ситуація склалася в регіоні у секторі переробної промисловості, де у 2021 р. обсяги діяльності місцевих переробних підприємств скоротилися

на 14,8 % в порівнянні із попереднім періодом.

Стосовно сільського господарства зберігаються високі конкурентні позиції у нарощуванні темпів реалізації продукції Одеської (192,0 %), Миколаївської (147,0), Кіровоградської (146,8), Черкаської (134,9) областей. При цьому у галузі варто очікувати посилення конкуренції, свідчення цього є збереження позитивної поступальної динаміки реалізації сільськогосподарської продукції у Дніпропетровській (122,3 %), Запорізькій (117,4) областях, які в основному сконцентровані на розвитку промислового потенціалу.

У секторальному вимірі варто відмітити суттєве уповільнення розвитку тваринництва, індекс продукції якого у 2021 р. в цілому по країні становив 95,4 %. Щодо регіонів, критична ситуація сформувалася в Запорізькій (індекс продукції тваринництва становив 17,4 %), Херсонській (16,6), Харківській (15,5) областях.

Трансформації конкурентного середовища в інших галузях та секторах економіки регіонів України також відрізняються високою інтенсивністю, що в цілому призводить до розподілу регіонів і становлення, з одного боку, лідерів чи їх послідовників, а з іншого – аутсайдерів, нездатних підтримувати загальнодержавні темпи розвитку (табл. 2).

Таблиця 2

Розподіл регіонів України* за результатами оцінювання конкурентних переваг економіки згідно галузево-секторальних характеристик у 2021 р. (складено за [12])

Регіони	Індикатори										
	Індекс фізичного обсягу роздрібно товарообороту підприємств роздрібно торгівлі	Індекс сільськогосподарської продукції	у тому числі		Індекс промислової продукції	у тому числі			Індекс будівельної продукції	Індекс загальної площі житлових будівель, прийнятих в експлуатацію	Індекс пасажирського транспорту
			рослинництва	тваринництва		добувної промисловості і розроблення кар'єрів	переробної промисловості	постачання електроенергії, газу, парита конденсаційного повітря			
Вінницька	Взд	взд	взд	взд	нзд	взд	нзд	нзд	взд	нзд	нзд
Волинська	Нзд	нзд	нзд	взд	взд	нзд	взд	взд	взд	нзд	нзд
Дніпропетровська	Нзд	взд	взд	взд	взд	взд	взд	взд	нзд	взд	взд

Продовження таблиці 2

Донецька	НЗД	нзд	нзд	нзд	взд	взд	нзд	нзд	нзд	нзд	взд
Житомирська	взд	нзд	нзд	взд	взд	взд	взд	взд	взд	нзд	взд
Закарпатська	взд	нзд	нзд	нзд	взд	взд	взд	взд	нзд	нзд	нзд
Запорізька	нзд	взд	взд	нзд	взд	взд	взд	взд	нзд	нзд	нзд
Івано-Франківська	взд	нзд	нзд	нзд	взд	нзд	взд	взд	взд	нзд	взд
Київська	взд	взд	взд	нзд	нзд	нзд	нзд	нзд	взд	нзд	взд
Кіровоградська	взд	взд	взд	взд	нзд	нзд	нзд	взд	нзд	нзд	взд
Луганська	нзд	нзд	нзд	взд	нзд	взд	нзд	взд	нзд	нзд	нзд
Львівська	взд	нзд	нзд	взд	взд	взд	взд	нзд	взд	нзд	взд
Миколаївська	взд	взд	взд	нзд	нзд	взд	нзд	нзд	взд	нзд	нзд
Одеська	нзд	взд	взд	нзд	взд	нзд	взд	нзд	нзд	взд	нзд
Полтавська	взд	нзд	нзд	взд	нзд	нзд	взд	нзд	нзд	нзд	нзд
Рівненська	взд	нзд	нзд	нзд	взд	нзд	взд	взд	взд	взд	взд
Сумська	нзд	нзд	нзд	нзд	взд	нзд	нзд	взд	нзд	взд	нзд
Тернопільська	взд	нзд	нзд	взд	взд	взд	взд	взд	взд	взд	взд
Харківська	нзд	нзд	нзд	нзд	нзд	нзд	нзд	нзд	взд	взд	взд
Херсонська	нзд	нзд	нзд	нзд	нзд	нзд	нзд	взд	нзд	нзд	нзд
Хмельницька	взд	нзд	нзд	взд	взд	взд	взд	взд	взд	нзд	нзд
Черкаська	взд	взд	взд	взд	нзд	взд	нзд	нзд	взд	взд	нзд
Чернівецька	взд	нзд	нзд	нзд	нзд	взд	нзд	нзд	нзд	нзд	взд
Чернігівська	нзд	нзд	нзд	взд	нзд	нзд	нзд	нзд	нзд	нзд	взд
м. Київ	нзд	взд	...	взд	нзд	взд	взд	нзд

Примітка: * без урахування тимчасово окупованих територій; vzd – вище загальнодержавного значення; нзд - нижче загальнодержавного значення

Варто відмітити низькі конкурентні позиції Херсонської області, де регіон за багатьма індикаторами не досягає загальнодержавного рівня і зберігається динаміка уповільнення темпів реалізації продукції у галузях промисловості, будівництві, транспорту. Подібною є ситуація у Харківській області, де в галузях сільського господарства та промисловості обсяги реалізації продукції істотно скоротилися, а в інших є меншими за загальнодержавні значення. І навпаки намітилась позитивна динаміка у підвищенні конкурентоспроможності Тернопільської області, зокрема за усіма аналізованими індикаторами економіки регіону властиве поступальне зростання і лише за індексом сільськогосподарської продукції існує незначне відставання від загальнодержавного значення. Такі ж висновки можна зробити й стосовно економіки Дніпропетровської області, втім, якщо в роздрібній торгівлі сформувався незначний розвив обороту товарів у порівнянні із загальнодержавним значенням, то в будівництві показник має негативну динаміку.

Переважає більшість регіонів України відрізняються високою диференціацією конкурентних переваг і не здатні стабільно утримувати високі конкурентні позиції у базових галузях і секторах економіки. Більше того, широкомасштабне військове вторгнення в Україну критично вплинуло на формування та реалізацію регіонами конкурентних переваг і вимагає від місцевих органів влади

застосовувати нові підходи до управління конкуренцією та вибору інструментарію забезпечення її добросовісності та прозорості.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Результати оцінювання конкурентних переваг економіки регіонів України виявили значні міжрегіональні розриви у формуванні та використанні наявного потенціалу, що не дозволяє в повній мірі отримувати вигоди і у підсумку призводить до деформації конкуренції та створюються додаткові перешкоди у забезпеченні і подальшому підвищенні конкурентоспроможності місцевого бізнесу та регіону загалом.

Очевидно, що регіони з вищим рівнем сировинного забезпечення мають кращі конкурентні позиції та володіють необхідним ресурсом для їх покращення. Попри це, такий стан економіки регіону не може утримувати високий рівень конкурентоспроможності, а особливо з урахуванням глобалізаційних викликів і, відтак, зростає необхідність проведення структурних змін, результатом яких повинно стати налагодження повного виробничого циклу виготовлення конкурентоспроможної продукції з високим рівнем доданої вартості. Відповідно в регіоні варто акцентувати увагу на покращення виробничої інфраструктури, розвиток коопераційних зв'язків, збільшення обсягів інвестиційної і інноваційної діяльності та інше.

Вбачаємо посилення конкуренції в

регіональному вимірі України виходячи із сучасних тенденцій цифровізації та технологізації економіки, при цьому, такі орієнтири необхідно закладати у державні та регіональні програми, галузеві проекти та інші напрями розвитку, що пов'язують інтереси держави, бізнесу та суспільства. Також важливо змінити інституційні підходи до регулювання конкуренції та віддавати перевагу принципам об'єктивності, прозорості та іншим, що стимулюють конкурентні відносини та одночасно розширюють сфери впровадження

нових моделей управління конкурентними перевагами в повній мірі враховуючи особливості регіональної економіки.

У перспективі дослідження конкурентних переваг економіки регіону варто пов'язати із визначенням загального методичного підходу, згідно якого можливо універсально підходити до виявлення та оцінювання реалізації конкурентних переваг і вибудовувати за єдиними форматом інформаційну базу, постійно її оновлювати та активно використовувати при розробленні стратегій та програм.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Нестеренко О. С. Методичні аспекти оцінювання конкурентоспроможності регіону і регіональних конкурентних переваг. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія економічні науки*. 2021. Вип. 41. С. 11-16.
2. Паулик А. Особливості формування та оцінювання конкурентних переваг економіки регіону. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2022. № 2 (02). С. 131-135.
3. Тульчинська С. О., Шашина М. В. Методичні підходи оцінювання SMART-спеціалізації регіональних господарських систем. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2020. № 2. С. 161-166.
4. Васильців Т. Г., Лупак Р. Л., Рудковський О. В. Роль сектору інформаційно-комунікаційних технологій у формуванні та реалізації потенціалу SMART-спеціалізації на регіональному рівні. *Держава та регіони*. 2019. № 5 (110). С. 162-168.
5. Тесля Д. Методичні підходи до оцінювання ринкового потенціалу регіону. *Вісник Сумського національного аграрного університету. Економіка і менеджмент*. 2019. № 4 (82). С. 166-171.
6. Бондаренко В. М., Курей О. А., Дерді Е. Т., Бутусов О. Д. Моніторинг конкурентоспроможності регіону як механізм реалізації державної регіональної політики. *Регіональна економіка*. 2020. № 2. С. 33-43.
7. Каражия Е. А. Склад та специфіка системи оцінювання конкурентоспроможності регіонів. *Економіка та держава*. 2021. № 8. С. 145-150.
8. Надточій І. І., Ракіпов В. Р. Оцінка конкурентоспроможності регіонів з позиції бізнес-орієнтованого підходу: методичні аспекти. *Вісник Харківського національного аграрного університету. Серія «Економічні науки»*. 2020. № 1. С. 405-418.
9. Полякова Ю. В. Пріоритети забезпечення конкурентоспроможності регіонів України : монографія. Львів : ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України», 2018. 336 с.
10. Васильців Т. Г., Лупак Р. Л. Стратегічні орієнтири політики імпортозаміщення в Україні: регіональні особливості та аспекти економічної безпеки. *Економіка України*. 2019. № 7-8 (692-693). С. 16-32.
11. Прокопюк А. Структура економіки регіону: концептуалізація поняття і типологія. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Економіка*. 2016. Вип. 2 (48). С. 143-147.
12. Державна служба статистики України. Регіональна статистика. URL : <https://www.ukrstat.gov.ua>.

REFERENCES

1. Nesterenko, O. S. (2021). *Metodychni aspekty otsynuvannya konkurentospromozhnosti rehionu i rehional'nykh konkurentnykh perevah* [Methodological aspects of assessing the competitiveness of the region and regional competitive advantages]. *Naukovyy visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Seriya ekonomichni nauky - Scientific Bulletin of Kherson State University. Series of economic sciences*. 41. 11-16 [in Ukrainian].
2. Paulyk, A. (2022). *Osoblyvosti formuvannya ta otsynuvannya konkurentnykh perevah ekonomiky rehionu* [Peculiarities of formation and assessment of competitive advantages of the regional economy]. *Tsyfrova ekonomika ta ekonomichna bezpeka - Digital economy and economic security*. 2 (02). 131-135 [in Ukrainian].
3. Tulchynska, S. O., Shashina, M. V. (2020). *Metodychni pidkhody otsynuvannya SMART-spetsializatsiyi rehional'nykh hospodars'kykh system* [Methodical approaches to assessing SMART specialization of regional economic systems].

- regional economic systems]. Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Ekonomichni nauky - Bulletin of the Khmelnytskyi National University. Economic sciences. 2. 161-166 [in Ukrainian].
4. Vasylytsiv, T. G., Lupak, R. L., Rudkovskiy, O. V. (2019). Rol' sektoru informatsiyno-komunikatsiynykh tekhnolohiy u formuvanni ta realizatsiyi potentsialu SMART-spetsializatsiyi na rehional'nomu rivni [The role of the sector of information and communication technologies in the formation and implementation of the potential of SMART specialization at the regional level]. Derzhava ta rehiony - State and regions. 5 (110). 162-168 [in Ukrainian].
5. Teslia, D. (2019). Metodychni pidkhody do otsynuvannya rynkovoho potentsialu rehionu [Methodical approaches to the assessment of the market potential of the region]. Visnyk Sumskoho natsional'noho ahrarnoho universytetu. Ekonomika i menedzhment - Economics and management. 4 (82). 166-171 [in Ukrainian].
6. Bondarenko, V. M., Kurey, O. A., Derdi, E. T., Butusov, O. D. (2020). Monitorynh konkurentospromozhnosti rehionu yak mekhanizm realizatsiyi derzhavnoyi rehional'noyi polityky [Monitoring of the competitiveness of the region as a mechanism for the implementation of state regional policy]. Rehionalna ekonomika - Regional economy. 2. 33-43 [in Ukrainian].
7. Karazhiya, E. A. (2021). Sklad ta spetsyfika systemy otsynuvannya konkurentospromozhnosti rehioniv [Composition and specificity of the regional competitiveness assessment system]. Ekonomika ta derzhava - Economy and the state. 8. 145-150 [in Ukrainian].
8. Nadtochii, I. I., Rakipov, V. R. (2020). Otsinka konkurentospromozhnosti rehioniv z pozytsiyi biznes-oriyentovanoho pidkhodu: metodychni aspekty [Evaluation of the competitiveness of regions from the standpoint of a business-oriented approach: methodological aspects]. Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho ahrarnoho universytetu. Seriya «Ekonomichni nauky» - Bulletin of Kharkiv National Agrarian University. Series "Economic Sciences". 1. 405-418 [in Ukrainian].
9. Polyakova, Yu. V. (2018). Priorytety zabezpechennya konkurentospromozhnosti rehioniv Ukrayiny [Priorities of ensuring the competitiveness of the regions of Ukraine]. DU «Instytut rehionalnykh doslidzhen imeni M. I. Dolishnoho NAN Ukrayiny». [in Ukrainian].
10. Vasylytsiv, T. G., Lupak, R. L. (2019). Stratehichni oryentyry polityky importozamishchennya v Ukrayini: rehional'ni osoblyvosti ta aspekty ekonomichnoyi bezpeky [Strategic orientations of import substitution policy in Ukraine: regional features and aspects of economic security]. Ekonomika Ukrayiny - Ukraine economy. 7-8 (692-693). 16-32 [in Ukrainian].
11. Prokopyuk, A. (2016). Struktura ekonomiky rehionu: kontseptualizatsiya ponyattya i typolohiya [The structure of the economy of the region: conceptualization of the concept and typology]. Naukovyy visnyk Uzhhorods'koho universytetu. Seriya Ekonomika - scientific Bulletin of Uzhhorod University. Economy series. 2 (48). 143-147 [in Ukrainian].
12. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrayiny. Rehionalna statystyka [State Statistics Service of Ukraine. Regional statistics]. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua> [in Ukrainian].

Отримано 12.09.2023